

Maakuntajohtajan katsaus aluekehitystyöhön

LMYR 30.09.2024 § 105

Yhteistyöryhmä kuulee vs. maakuntajohtaja Päivi Ekdahlin katsauksen ajankohtaisista asioista.

IP mkj edunvalvontamatka Brysseliin:

Komissaarit/ Koheesiopolitiikka

- Komissaarinimitysehdotukset annettu, tehtäväkuvaukset tehty. Vahvimpia komissaareja Serafin ja Kallas "New and modernised budget" (Nopeampi, yksinkertaisempi, joustavampi, politiikkaperusteinen)
- **Koheesiokomissaari (Commissioner for cohesion and reforms) Raffaele Fitto** on myös vastuussa uudistamisesta. Mitä se tarkoittaa? Poliitiikan uudistamista? Rakenteiden uudistamista? Uusi komissaari tehnyt keskittämistä omassa maassaan (Italia)
- Koheesiokomissaari on varapj, mikä ei ole välttämättä hyvä asia
- Komissaarien tehtäväkirjeet
 - DG Regioa ei mainita budjettipaperissa, mikä voi tarkoittaa että DG Budgetilla on yleiskontrolli eri budjettikehyksiin. Koheesiokomissaarilla ei niin merkittävää roolia MFF valmistelussa. Budjettipaperissa ei mainita myöskään alueita.
 - Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF siirtyy DG Energy'lle
 - Raja-alueet/ NSPA
 - NSPA ei ole niin paljon agendalla kuin raja-alueet
 - Raja-alueen määrittely on tärkeää! Tarkoitetaanko Venäjän ja Ukrainan rajaa? Alueet, jotka suoraan koskettavat rajaa vai maat, joissa alueita sijaitsee raja-alueilla?
 - Arktisuutta ei ole mainittu yhdessäkään missiokirjeessä! (tieto yliopistoilta)
- BREXIT instrumentti ei ole hyvä, paras vaihtoehto olisi erillinen rahoitusväline, johon perustelut löytyvät alueellisista tilastoista. BREXIT erityisrahoituksen ongelmana on se, että rahan saaminen ja toimet on tiukasti kytketty Brexitiin. Jos itäraja-kriteerillä tulisi erityisrahoitus, pitää tarkkaan miettiä, mitä laitetaan kriteereiksi!
- Tilintarkastustuomioistuimelta tullut kaksi raporttia RRF:n käytöstä
 - Sarvamaa: RRF:ssä ei seurata rahan käyttöä vaan tulosten saavuttamista. On huomioitava, että tuloksen voi saada myös halvemmalla, jolloin loppuraha jää valtiolle muuhun käyttöön
- yksi asiakirja per jäsenmaa/ sisältää kaikki toimet
- Interreg-ohjelmien tulevaisuudesta ei Jannen mielestä tarvitse kantaa huolta. Se on niin pieni osa koheesiobudjetista, että siihen tuskin tullaan koskemaan.

Raportit ja niiden merkitys/ tärkeimmät nostot

- tärkeää perehtyä Lettan sisämarkkinaraporttiin, von der Leyenin linjapaperiin (Europe's choice) ja Dragin raporttiin (The future of European competitiveness)
- von der Leyenin raportissa: TKI-rahoitus kaksinkertaistetaan. Horisontti-rahoituksessa pärjäävät yliopistot, ei yritykset
- Dragin raportti käsittelee kilpailukykyä laajemmin, toimii pohjana komission työlle. Siinä keskeisiä asioita:
 - vähähiilistymisen ja kilpailukykyyn suhde -> mennään kilpailukyky edellä
 - näkökulma vaihtuu liian nopeasta ilmastopolitiikasta
 - biotalouden merkitys ymmärretään paremmin

- käynnissä olevia siirtymisiä:
 - innovaatiokuilu -> osaamisen lisääminen (skills) -> 5% BKT:stä pitäisi käyttää innovaatioihin
 - sosiaalinen inkluisio (tuottavuuden nostaminen). Käyttämätön potentiaali!
 - Energia -> tärkeää kilpailukyvyllä, siirtymä puhtaaseen energiaan
 - Geopoliittinen tilanne
 - puolustusteollisuus
 - riippuvuudet (akut, tuulivoima)
 - Mahdollisuus Suomelle mm. raaka-aineiden kautta
- Osaamisen (skills) hallinta: osaamisen lisääminen on tärkein toimenpide, kun maalla/ alueella ei ole ulkomaisia investoijia
- On tärkeää tukea koulutukseen, terveydenhuoltoon ja työllisyyteen vaikuttavaa kehitystä

Maatalous

- Maatalouden rooli ja asema on vahvistunut, erityisesti ruuantuotanto on noussut strategiselle tasolle
- von der Leyen on luvannut tuottaa ensimmäisen 100 päivän aikana vision ja suunnitelman maataloudesta
- miten CAP II pilari näkyy jatkossa? Yhdistetäänkö DG Region välineisiin? Miten Leaderit, CLLD?
- Maataloudessa keskiössä on kannattavuus ilmastoasioiden sijaan

Teollisuuspolitiikassa painopiste horisontaalisessa teollisuusstrategiassa

- Suomen teollisuusstrategia hyvin ajoitettu, sen pohjalta pystytään kommentoimaan ja vaikuttamaan EU-strategiaan

Kilpailukykyrahoituksen osalta tulee pohtia, miten se toimii Suomen yrityksille
Julkisten hankintojen direktiiviä ollaan muuttamassa/ uudistamassa. Nykyisellään levinnyt sektorilainsäädäntöön

- vaikuttaa pieniin paikkakuntiin vrt. in-house

Esittelijä Sihteeristön puheenjohtaja:

Päätösesitys Merkitään maakuntajohtajan katsaus tiedoksi.

Päätös Merkittiin katsaus tiedoksi.